

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

CETURTDIEN,
1992. gada
30. janvārī

Nr.8 (6276)

Mazumtirdzniecības
cena 50 kapeikas

KUR TU ESI, SAIMNIEK?

• Viedoklis

Nu ir skaidri redzams, kādu postu nodara zemes reformas likums, zemnieku saimniecību ignorēšana un to attīstības bremsēšana un tas, kā norit 1948.gadā nolaupītā atdošana saimniekiem. Atsavināja vienā dienā, bet kad atdos?

Ja viss ritējis normāli, šodien būtu jau deviņdesmit procenti zemnieku un vismaz puse no viņiem par lētu maksu iegādājušies traktorus. Bet arī vēl sākās zemes reformas apstākļos ieviesusies neiedomājama birokrātija. Veselu gadu zemes komisijas vāca iesniegumus un vēl gadu lems, kam to zemi piešķirt un kam nē. Lielākā daļa no šo komisiju locekļiem ir inženieru ieliktie darbinieki bez speciālas izglītības, kolhozu priekšsēdētāju izredzētie. Ir arī tādi gadījumi, ka zemes komisijā darbojas arī pats šīs saimniecības priekšsēdētājs, kad par niecīgu maksu zemes komisiju locekļi saņēmuši tehniku vai arī gluži par velti, zemi sadalīšanā vērojama pretdarbība pret topošajiem zemniekiem, zeme vēl nav iedalīta bijušajiem īpašniekiem pēc stāvokļa uz 1940.gada 17.jūniju.

Atkal grasās palikt tie paši kolhozi, tikai pārkrāsotā veidā, vai tā sauktās muižas. Darba sāpurs tur tas pats vecais — kopus darbs, arī atdos paliek zemas. Velti cerēt, ka bijušais kolhoznieks, kļuvis par paju biedru, celsies rīt agrāk, dosies uz tūrumu, bet vakaros vēlāk ies gulēt, ars rūpīgāk un mazāk zags no kopmontāž.

Vai tiešām latviešu zemnieks tik cieši iemīļējis kopsaimniecībā? Daļa patiešām varbūt, bet ne jau visi.

Par paju sabiedrības darbinieku var kļūt kā fiziskas, tā juridiskas personas. Varbūt man nav taisnība, tomēr salīdzināsim, teiksim, slaucēju ar saimniecības vadītāju. Ar visām savām gada prēmijām tas, tāpat lauksaimniecības speciālisti, ik mēnesi saņēma 600 līdz 1200 rubļu naudas, bet slaucēja vidējā alga tajā pašā mēnesī bija 270 rubļi. Visus gadus slaucēja strādāja par trim — slauca govīs, turklāt vēl tās batoja un izvāca mēslus. Man liekas, katram ir zināms, kad viņa celās rītos, gāja uz fermu, kad parnāca mājās, gāja gulēt. Bet vadītājs un speciālists? Slaucējas sarūpētie rubļi ir tikai graši, salīdzinot ar priekšsēdētāja un speciālista peļņu, bez visa tā viņiem bija privilēģijas gan māju celšanā, izveloties vietu pēc sirds patikas, tehnikas iegādē.

Jā, katrs viņu vietā būtu darījis to pašu un peimtu, cik to var sociālisma apstākļos. Bet vai ar izkārties nomaņu robeža starp viņiem un vienkāršajiem strādniekiem tiks nojaukta? Nebūt ne, varu pateikt ko citu — kā anekdotē: kam vairāk, tas arī pans.

Bet zemnieks uz savas zemes pats sev ir kungs un kalps. Tikai, lūk, tas viss nebūt nav ar roku aizsniedzams, lai arī likumā teikts: vari saņemt savu zemi.

A.Mālniece

Autobusu satiksme

No 1992.gada 31.janvāra autobusi sāks kursēt pa šādiem maršrutiem:

PIRMDIENĀS

1. plkst.6.18 Preiļi — Kalupe,
2. plkst.12.55 Preiļi — Varakļāni,
3. plkst.18.01 Preiļi — Kalupe,
4. plkst.5.05 Preiļi — Siļukalns — Kassalieši — Steķi — Preiļi;

OTRDIENĀS

1. plkst.6.49 Preiļi — Krāce,
2. plkst.9.26 Preiļi — Rudzāti — Līvāni,
3. plkst.17.15 Preiļi — Siļukapi,
4. plkst.5.30 Preiļi — Ančikini — Vecvārkava — 6.57 Rožupe — 7.27 Rožupe — Vanagi — Vecvārkava — I Vārkava — Preiļi,
5. plkst.9.05 Preiļi — Pieniņi — Smelteri,
6. plkst.15.00 Preiļi — Priekuļi — Smelteri,
7. plkst.17.00 Preiļi — I Vārkava — Vecvārkava — Dzintars — Līvāni — Dzintars — Vecvārkava — I Vārkava — Preiļi;

TREŠDIENĀS

1. plkst.7.00 Preiļi — Šaripovka — Vecvārkava — Arendole — Ārdava — Preiļi,
2. plkst.11.50 Preiļi — Siļukalns — Vijāni,
3. plkst.17.10 Preiļi — Ārdava — Arendole — Vecvārkava — Šaripovka — Preiļi;

CETURTDIENĀS

1. plkst.8.00 Silajāni,
2. plkst.11.50 Aizkalne,
3. plkst. 17.10 Preiļi — Silajāni;

PIEKTDIENĀS

1. plkst.5.30 Preiļi — Ančikini — Vecvārkava — Dzintars — 6.57 Rožupe — 7.27 Rožupe — Vanagi — Vecvārkava — I Vārkava — Preiļi,
2. plkst.9.05 Preiļi — Pieniņi — Smelteri,
3. plkst.15.00 Preiļi — Priekuļi — Smelteri,
4. plkst.17.00 Preiļi — I Vārkava — Vecvārkava — Dzintars — 18.46 Līvāni — 19.15 Līvāni — Rožupe — Dzintars — Vecvārkava — I Vārkava — Preiļi,

5. plkst.13.20 Preiļi — Silajāni,
6. plkst.17.10 Preiļi — Silajāni,
7. plkst.18.35 Preiļi — Smelteri,
8. plkst.18.20 Preiļi — Līvāni — Preiļi (ekspresis);

SESTDIENĀS

1. plkst.5.05 Preiļi — Siļukalns — Kassalieši — Steķi — Rudzāti — Preiļi,
2. plkst.12.00 Preiļi — Šaripovka — Vecvārkava — Dzintars — Līvāni — Dzintars — Vecvārkava — Šaripovka — Preiļi,
3. plkst.17.22 Preiļi — Rudzāti — Steķi — Preiļi (nebrauc līdz Turkiem),
4. plkst.6.49 Preiļi — Krāce — Preiļi (nebrauc līdz Maltai),
5. plkst.9.26 Preiļi — Rudzāti — Līvāni — Rudzāti — Preiļi;

SVĒTDIENĀS

1. plkst.6.25 Preiļi — Kapīni,
2. plkst.12.00 Preiļi — Šaripovka — Dzintars — Līvāni,
3. plkst.16.00 Preiļi — Kategrāde — Aglona — Kapīni — Preiļi.

KATRU DIENU KURSĒS ŠĀDI AUTOBUSI:

1. plkst.6.20 Preiļi — Līvāni — Līvāni 8.16 — Jēkabpils 17.35 — Līvāni — 19.20 Līvāni — 20.16 Preiļi,
2. plkst.5.55 Preiļi — Grāveri — Preiļi,
3. plkst.8.50 Preiļi — Līvāni — Preiļi,
4. plkst.14.00 Preiļi — Līvāni — Preiļi,
5. plkst.17.37 Preiļi — Grāveri — Preiļi,
6. plkst.7.10 Preiļi — Daugavpils — Preiļi,
7. plkst.13.10 Preiļi — Krāce — Rēzekne — Krāce — Preiļi,
8. plkst.8.00 Preiļi — Aglona — Aglona — Preiļi,
9. plkst.11.43 Preiļi — Līvāni — Preiļi,
10. plkst.15.37 Preiļi — Aglona — Preiļi,
11. plkst.17.25 Preiļi — Līvāni — Jēkabpils.

Rajona izpildkomitejas plānu komisija

Cienījamie rajona iedzīvotāji!

Februārī pret taloniem pārdos
šādas pārtikas preces un tabakas izstrādājumus:

- talons Nr.33 — 1 kg sāls,
- talons Nr.34 — 4 paciņas tabakas izstrādājumu,
- talons Nr.35 — 0,5 kg cukura,
- talons Nr.36 — 1 pudeli alkoholoģisko dzērienu (degvīns, šampanietis, konjaks),

- talons Nr.37 — 1 kg pirmās šķiras vai augstākā labuma miltu,
- talons Nr.38 — 1 kg putrainu,
- talons Nr.39 — 1 kg makaronu izstrādājumu.

Rajona izpildkomitejas
plānu komisija

Deju virsvadītāju zonas seminārs Preiļos

Šajos ekonomiskās krīzes laikos necerēti veiksmīgi noritēja Latgales rajonu deju virsvadītāju seminārs Preiļos. Lai gan kāds bija gājis kājām, bija grūtības ar autobusiem, lielākā daļa Latgales deju kolektīvu virsvadītāju ieradās, lai apgūtu obligāto repertuāru Latgales zonas deju svētkiem, kuri notiks 21.jūnijā Preiļos.

Seminārs sākās ar svētku virsvadītājas Ritas Spalvas godināšanu sakarā ar M.Lasmanes prēmijas piešķiršanu viņai. Raiti ri-

tēja kopējo deju apgūšana svētku koncertam. Tā kā Preiļu estrāde vienlaikus nevar uzņemt visu rajonu kolektīvus, tad svētku priekšnesumus gatavos Rēzeknes, Daugavpils, Krāslavas, Balvu, bet svētku izskaņā dejos Preiļu, Ludzas, Jēkabpils deju kolektīvi, kur virsvadītāja būs mūsu rajona virsvadītāja Sarma Freiberga. Deju svētki, liekas, būs ļoti interesanti un neredzēti. Tā var spriest pēc rajonu iesniegtajām programām.

Latgales rajonu dejojāji nolēma tikties marta beigās, lai apspriestu un izskatītu pēdējos neskaidros jautājumus pirms svētkiem.

I.Ancāne,
rajona kultūras darba koordinatore
Attēlos: deju svētku virsvadītāji R.Spalva (attēls pa kreisi) un S.Freiberga semināra laikā, nodarbības ar dejojājiem.

J.Silicka foto

ZIŅAS

• Uz kopsaimniecību bāzes tagad visur tiek veidotas paju sabiedrības. Vienā otrā vietā pesimistiski spriež par iespējamo bankrotu, citur prāto, ka uz pusi samazinātās zemes platības varēs apsaimniekot efektīvāk. Rajona lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks Jānis Vucēns savukārt izteica šādu prognozi: lai gan topošajām paju sabiedrībām būs puse no zemes, ražošana tik daudz nesamazināsies, bet tikai par 20—30 procentiem.

• Reorganizācija skārusi arī tirdzniecību un sabiedrisko ēdināšanu. Sakarā ar produktu un dzērienu lielajām cenām un apmeklētāju skaita samazināšanos paredzēts slēgt Preiļu restorānu. Kulināri un konditori solās apkalpot klientus vairs tikai nelielajā banketu zālē un bārā.

• Pagājušo gadu Līvānu stikla fabrika noslēdza visai sekmīgi. Grūtības bija vienīgi termos ražošanā, jo nepietika vajadzīgo materiālu un izejvielu. Kā būs šogad? Sakarā ar to, ka gan Latvija, gan Krievija ieviesus licences, galvenā problēma uzņēmumā — kā dabūt nepieciešamās izejvielas. Ja pietiks enerģētisko resursu un kurināmā, tad ar pašreizējām rezervēm var strādāt tikai mēnesi.

• Līvānu pilsētas bibliotēkā šomēnes palielinājies lasītāju skaits. Vai tas saistīts ar ekonomisko krīzi, kad cilvēki meklē mierinājumu garīgumā, vai ar ko citu — grūti spriest, taču visi prasot lasāmvielu sirdij un dvēselei: stāstus par mīlestību, jaukus romānus. Mazāk kļuvis to, kas interesējas par tehnikas lietām, un pavismaz — sabiedriski politiskās literatūras lasītāju.

• Pagājušajā piektdienā mūsu rajonā bija ieradusies piecu rajonu izpildkomiteju priekšsēdētāju vietnieki. Kā informēja Preiļu rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietniece Vaira Vucāne, kopš republikas līmeņi vietniekiem tikšanās netiek organizētas, šādus saietus viņi te vienā, te otrā rajonā rīko paši. Šoreiz, kā jau teikts, — Preiļu rajonā.

• Jautāta, kas tad bija dienas kārtībā, Vucānes kundze teica: «Tā bija pieredzes apmaiņa. Apspriedām savus darba jautājumus, to, kā kuram pa kuro nozari iet.»

• Pēc neoficiālām ziņām augstāk minētajai pieredzes apmaiņai somu pirti rajona TDP izpildkomitejai no rajona budžeta vajadzēja trīs tūkstošus rubļu.

• Pirmdien rajona izpildkomitejā tikās pilsētu valžu priekšnieki, sabiedriskās ēdināšanas pārstāvji un citas ieinteresētas personas, kuru rūpju lokā ietilpst veco, maznodrošināto ļaužu ēdināšana. Kā jau «Novadnieks» informēja, pēdējā rajona izpildkomitejas sēdē nolemts, ka šim nolūkam tiks apvienoti republikas un rajona budžeta līdzekļi. Ēdināšana paredzēta 22 dienas mēnesī, bet vienai dienai atvēlēta suma ir 5 rubļi. Daži ļaudis saņems nevis siltas pusdienas, bet naudu. Šo atbalstu 359 cilvēki sāks saņemt februārī.

• Aglonas pagasta iedzīvotāji saņēmuši zvaniņu un stāstīja «Novadniekam», ka kopš 10.janvāra nevienā pagastā veikalā neesot cukura. Taču rajona patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētājs Leonards Šustovs «Novadniekam» teica, ka tā jau nu gan nevarot būt. Ja cukura varbūt nebija nomales veikalos, tad pašā Aglonā tam bijis jābūt. Turklāt Aglonas patērētāju biedrība nupat saņēmusi vēl 5 tonnas cukura.

Starp citu — par cukuru. Leonards Šustovs mūs informēja, ka februārī rajons cukuru nesāņems. Tās rezerves, kas rajonā ir, tiks sadalītas brīlīgi, proti, katram pa puskilogramam.

Rajona patērētāju biedrību savienībā nav nekādu prognožu par to, kā ar cukuru būs martā un vēlāk. Taču republikas patērētāju biedrību savienības priekšsēdētājs Strautiņa kungs pašreiz risinot jautājumu par jēlcukura iepirkšanu no Argentīnas.

• Pagājušās nedēļas nogalē interesenti varēja noklausīties mediķu organizētas savdabīgas lekcijas, ko nolasijs viesis no Rīgas — Uldis Zandbergs.

Divas dienas preiļieši klausījās un līdzī domāja par pasaules kārtību un likumību, par lielo dabas likumu ietekmi uz cilvēka dzīvi, likteni, veselību un uzvedību. Uzzināja šo to jaunu par matemātiku, astroloģiju, medicīnu, psihoterapiju. Galvenā atziņa, kas caurvija šo lekciju ciklu, bija par to, ka jāatjauno un jāsauglabā tīra latviešu valoda, latviešu kultūra un tautai raksturīgā domāšana. Jo katrai tautai pasaulē ir sava vieta un tradīcijas, kuras zaudējot zūd pašas tautas pastāvēšanas jēga.

• Aizvadītājam pirmdienā Rudzātu draudzes prāvestam Pēterim Onckulim atvestas Latvijas nacionālo partizānu atmiņām izdalāmās dāvanas. Tās savākuši «Daugavas vānagu» organizācijas biedri.

2. februāris — Sveču diena

Tā ir Jēzus bērna upurēšanas un Jaunavas Marijas šķīstīšanas svētki. Liturģija mums paskaidro, ka Marija, būdama pazemīga un paklausīga, ievēroja Mozus likumus un pēc četrdesmit dienām ieradās ar Bēnu Jēzu Jeruzalemes templī, lai upurētu Dievam. Dievbijīgais Simeons, paņēmis Jēzus Bēnu uz rokām, paziņoja viņam Pestītāju, dzied Dievam slavas himnu un Jēzus Bēnu nosauca par pasaules gaismu.

Tāpēc par godu Jēzus upurēšanai tiek svinēta Sveču diena. Šajā dienā tiek svētītas sveces, kuras ticīgi lieto sevišķi svarīgos un svinīgos gadījumos. Tās nelieto parastā ikdienā un arī apgaismošanai.

Pirmo svētīto sveci bērnam pasniedz priesteris kristības dienā. Šo dārgo relikviju vēlam saglabāt visu mūžu. Sveces lieto arī kāzu gadījumā, izvadot un sagaidot jauno pāri uz laulību ceremoniju, kā arī ievērojamās jubilejās. Sveces lieto, ejot pirmo reizi pie dievgalda, tās iedezina arī vientulības un mazvērtības izjūtu brīžos, kad dvēsele sauc pēc Dieva klātbūtnes un žēlastības. Sveces iedez, kad piemeklē kāda stihiska nelaime, kad lūdzas un piesauc Dievu palīgā.

Skaisti un patikami ir lūgties pie aizdegtām svecēm svētdienā, ja nav iespējams apmeklēt dievnamu. Katrā katoļlicīgā mājā jābūt svētlai miršanas svecei. Agrākos laikos uzskatīja par lielu negodu, ja, cilvēkam aizejot mūžībā, netika iedezināta svētlā svece.

Svece ir gaismas simbols, tās gaisma mūs mudina tiekties uz labo, uz Dievu.

Tuvojoties Sveču dienai, iegādāsimies sveces savlaicīgi, lai ar aizdegtām varētu iziet pretī mūžīgajai gaismai — Jēzum Kristum.

A. Gībele, katehete
J. Silicka foto

«Žiguļos» brauks miljonāri

Laikrakstam «Komersant» apvienības «AutoVAZ» ekonomiskās pārvaldes priekšnieka vietnieks Nikolajs Katuncevs paziņojis jaunās vieglo automobiļu cenas. «Oka» orientējoši maksās 80 tūkstošus 410 rubļus, VAZ - 2105 — 114 tūkstošus 611 rubļus, VAZ - 2107. — 168 tūkstošus 133 rubļus, «Niva» — 152 tūkstošus 361 rubli, VAZ - 2108 — 138 tūkstošus 21 rubli, VAZ - 2109 — 186 tūkstošus 138 rubļus, VAZ - 21099 — 237 tūkstošus 866 rubļus. Vairumtirdzniecības cenas noteiks intervālā no 37 līdz 112 tūkstošiem rubļi.

N. Katuncevs paskaidrojis, ka apvienībai ir iespējas mazumtirdzniecības cenas kontrolēt, jo automobiļus pagaidām pārdošot tikai VAZ apkalpošanas staciju veikalos, un tās mainītos atbilstoši pieprasījumam. Par jaunajām cenām plānots pārdot visus iekšējām tirdzniecības automobiļus. Jāpiebilst, ka biržās «Žiguļu» cenas sasniedz jau 1 miljonu rubļu, taču par tām gadā varot pārdot tikai dažus tūkstošus vieglo automobiļu.

Salīdzinot VAZ markas automašīnu jaunās cenas ar mūsu algām, gribot negribot jāsecina, ka turpmāk tās spēš iegādāties vienīgi miljonāri...

Lauksaimnieki gatavojas pavasara sējai

Rajona izpildkomitejas lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks Jānis Vucēns galavībi sejai raksturo kā apmierinošu. Rudenī vareja apart tūrumus — degvielas pietika, tehnikas (ja skaita kopā zemnieku saimniecības un kolhozus) arī. Rajona nostādne bija un ir saprātīga: jāapstrādā visa zeme: gan kolektīvo saimniecību (pārpalikums), gan zemniekiem iedalīta, gan piemājas saimniecības. Iesēts pietiekoši daudz ziemāju. Tos grib audzēt arī tie cilvēki, kuri saņēma lielākas piemājas tūrumu platības. Galvenā speciālista vārdiem runājot, ja vasara būs normāla, tad bez maizei (vismaz līdz nākamajai rāžai) nepaliksim.

Lauksaimniecības pārvaldes speciālisti ir izrunājušies ar pagastu un kopsaimniecību vadītājiem, zemes komisiju priekšsēdētājiem. Visi ir vienisprātis: jāapsēj visas platības, jāpalīdz zemniekiem, jāapstrādā piemājas zeme. Jāsaglabā saimniecības tehnika, nevis jāsteidzas ar tas sadalīšanu vai pārdošanu. Pagastos varēs veidot servisorganizācijas, kur nepieciešamo tehniku dabūs katrs, kam to vajadzēs.

Iniciatori šādu servisorganizāciju izveidoša-

nai bija Jersikas, Preiļu un Vārkavas pagasti. Kas pinnais brauc, tas pirmais maļ. Tāda ir tautas gudrija, kura sevi apliecināja arī šoreiz. Rajona padome ar sesijas lēmumu piešķīra Jersikas un Preiļu pagastiem ap 200 tūkstoš rubļu katram tehnikas iepirkšanai. Jersikā jau nopirkts graudu kombains, traktors un daļēji arī piekabes inventārs. Preiļu pagasts paspējis sagādāt graudu kombainu.

Visas saimniecības apgādātas ar sēklu. Tās var izlīdzēt zemniekiem un pārējiem, kuri grib audzēt maizi. Paliek dārgāks viss, arī sēkla, tāpēc Jānis Vucēns aicina lauciniekus ātrāk to iepirkt. Labu ražu bez minerālmēsliem vēl neiegūt, tāpēc to cenas pieaugums (vairāk nekā desmit reizes) lai neatbaidot zemkopjus. Toties ķīmikālijas nezāļu iznīcināšanai vairs katram nepārdoš, jo republikā ir palielinājušies saindēšanās gadījumi tikai tāpēc, ka tās lieto neprasnīgi. Šopavasār tūrumus varēs apsmidzināt tikai ar kopsaimniecību vai arī «Rāžības» palīdzību.

Kolhozi likvidēsies, veidosies paju sabiedrības. Lauku pārvērtību process ir sāpīgs un

grūts. Ipaši neaizsargāti paliek tie veci, kuri veselību, spēku, mantu ir atdevuši kolektīvajam saimniecībam, bet vairs nebūs vajadzīgi jaunizveidotajam paju sabiedrībam. Jāņa Vucēna viedoklis: šie cilvēki ir nepelnīti nostādīti sīktākos apstākļos nekā, piemēram, jaunsaimnieki. Tāpēc pagastos jādomā par to, lai arī viņi varētu apstrādāt savu piemājas zemi un spētu sagādāt sev iztikas minimumu.

Ja būs degviela, tad tūrumi tiks apsēti. Tas nu visiem ir skaidrs. Godmaņa kungs esot apsolījis, ka republikas noliktavās degvielu uzkrās, un pavasara lauku darbu gaita varēs noritēt bez šķēršļiem. Tam ļoti tic arī Latgalē. Tic, taču mēģina arī paši sagādāt nelielas rezerves. Ja pret Preiļu sviestu, sieru, konfektiem un, varbūt, vēl ko citu (saņemot licenci) no Pleskavas apgabala pienāks benzīns (šis ligums bija uz Jāņa Vucēna galda), tad situācija vismaz kādu brīdi kļūs cerīga un varēs palīdzēt gan jaunajām paju sabiedrībām, gan zemnieku saimniecībām.

Aina Iljina

Apgāde ar gāzi: varam palikt bez brokastīm

Daļa «Novadnieka» lasītāju, droši vien, zina, kāds stāvoklis ir gāzes piegādē, bet daļa par to nav informēti. Diemžēl neko iepriecinošu pateikt nevaru. Par gāzi atbildīgie vīri gan mierina, ka uztraukumam neesot pamata. Tam es nevaru piekrist, jo jau divas nedēļas mums nepiegādā gāzes balonus. Tāds stāvoklis, cik man zināms, saglabāsies vismaz līdz februāra vidum.

Kā būs tālāk, paredzēt grūti. Latvijas Republika no Krievijas vēl nav iegādājusies licenci gāzes iepirkšanai. Ja tas tiks izdarīts šajās dienās, tad vilciena sastāvs Latviju sasniegs tikai pēc 10—12 diennaktīm. Laiku prasis arī gāzes pārliešana no dzelzceļa cisternām.

Salīdzinot ar 1988. gadu, naftas ieguve Krievijā samazinājusies par 11 procentiem. Tāpēc no naftas ražotās gāzes piegāde salīdzinājumā ar pagājušo gadu labākajā gadījumā varētu būt līdz 80 procentiem, bet salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem — ne vairāk kā 50 procenti. Turklāt gāzes piegādātājiem patīk izdevīgi barterdarījumi, nevis «koka» rubļi.

Šādā situācijā lauciniekiem vajadzētu

pariet uz malkas pavadu lietošanu. Meži pilni ar kritušiem kokiem, kurus neviens nenovāc. Būtu malka pašiem, un arī mežs tiktu sakopts. Protams, to vajadzētu darīt ar meža saimnieku ziņu. Arī pilsētniekiem, kuru mājās ir malkas pavadu, vajadzētu sākt domāt par to izmantošanu, bet pārējiem — gāzi lietot minimāli.

Centralizēti ar gāzi iespēju robežās centīsimies apgādāt tos dzīvojamās masīvas, kur dzīvokļu skaits ir vislielākais. Taču nevārgarantijas, ka gāzi nenāksies atslēgt arī tur.

Man neizpratnī rada tas, ka gan republikas, gan rajona vadība var mesties no vienas galējības otrā. Iznāk tā, ka dažam galva ir bijusi tikai priekš cepures nēsāšanas. Ja laikus būtu padomāts par priekšdienām, tad nebūtu iznīcinātas malkas plīšis un malkas šķūniņi Liepu ielas sešos trīsstāvu namos, Aglonas ielas triju stāvu namā, Līvānu tipa dzīvojamās mājās Celnieku ielā Preiļos, visu kopsaimniecību un valsts saimniecību Līvānu mājās. Malkas plīšis likvidējuši daudzi individuālo māju īpašnieki, ierīkojot centrālo apkuri.

Gāzes trūkumu jau izbaudījuši Preiļu pil-

sēlas iedzīvotāji, kuri dzīvo Mehanizatoru ielas dzīvojamajā masīvā, uz atslēgšanas robežas bija Liepu un Celnieku ielas dzīvokļi. Laukos bez gāzes bija divi daudzstāvu nami «Nākotnē», pārtraukumus gāzes apgādē izjutuši Aglonas PMK, kolhozā «Šīļukalns», kur ir centralizēta gāzes apgāde.

Gāzes patēriņš ievērojami pieauga, kad sakarā ar kurināmā deficītu nebija karstā ūdens. Bez karstā ūdens vēl varam kaut kā iztikāt, bet ko darīsim, ja būs jāiet uz darbu bez siltām brokastīm?

Gāzes apgādes rajonam piešķirti 10 litri benzīna dienā. Tā pietiek tikai pāris izbraukumiem pēc avārijas izsaukuma Preiļpilsētā. Var gadīties arī tā — gāzi saņemsim, bet nebūs ar ko to izvadīt, jo Daugavpili ar benzīnu nebūt nav labāks stāvoklis.

Domāju, ka šī informācija tiks daļai iedzīvotāju padomāt par gāzes lietošanu.

J. Zarāns,
Preiļu rajona gāzes apgādes galvenais speciālists

Tik skaistā vietā dzīvo Antons Šadurskis

Attēlā redzamais cilvēks ir Antons Šadurskis. Viņam ir 77 gadi. Viņš ir pilnīgi vientuļš, bet, lai aprakstītu nabadzību, kādā viņš šodien dzīvo, baidos, ka trūks vārdu. Šadurskis bez tam pieder pie tiem cilvēkiem, kuri pēc Dieva gribas uz apkārtni pasauli un ļaudīm, notikumiem skatās nedaudz citādākām acīm, nekā mēs, pārējie cilvēki. Ceru, ka lasītāji saprot, ko ar to esmu gribējusi teikt. Bet ceļu uz redakciju viņš tomēr prata atrast, uz Tautas frontes nodaļu arī. Stāstīja, cik traģiska ir viņa dzīve. Un tajā šīs ziemas vienīgajā, sniegpuetņa dienā, kad viņš vecs, sakumpis, skrandās gērbies, vīrs kurām uzvilks plāns halāts, vasaras cepurē, kam pāri pārsiets lakats, lai nesaltu ausis, sēdēja redakcijā, aicināja viņu pie Žēlsirdības kustības vadītājas rajonā — M. Veitas, bet viņš aizbīdīnājās, ka tūlīt ir jāsteidzas uz autobusu. Braucām pie viņa paši.

Šadurska dzīvojamā māja ir nodedusi. Mūtiņas viņš nelielā mājē, kurā valda posts un nabadzība. Kad mēs, trīs redakcijas ļaudis un Preiļu poliklinikas medmāsa Reģīna Pastare, bijām iegājuši istabā, pašam saimniekam te vairs nebija vietas, kur ielst. Par gulvietu tautjāts, Šadurskis rādīja tumšo kaktu, kurā stāvēja dzelzs gulta ar absolūti plikiem dējiem, un vispār telpā nebija neviena drēbes gabala, ne velkama, ne sedzama. Par ēšanu vaicāts, viņš minstīnājās un minstīnājās, un vienīgā ēdmana, ko ieraudzīju, pacēlusi kādam traukam vāku, bija pavēcs maizei kukulis.

Tās puses ļaudis, satīkti un iztaujāti, baumo dažādi. Ulmaņa laikā lidotājs esot bijis. Kara laikā un vēl pēc tam vairākus gadus no iesaukšanas pagrabā slēpies, pēc cita varianta — akā. Pats Šadurskis vairs neko nemāk pastāstīt. Un arī to nē, vai, pēc uzvārda spriežot, ir kāds atzars no slavenu muižnieku dzimtas. Vēl ļaudis stāsta, ka pa laikam vasarās turot daudz lopus. Bet sienu nespējot sagādāt, un ziemā traģisks liktenis gaidot šos nelaimīgos radījumus. Arī mums vecais vīrs stāstīja par govīm un teli, kuras mīlnoties kūti, bet arī vairākkārt lūgts, tomēr neaicināja skatīties.

Sociālo pensiju — trīs simtus — viņš saņem. Maizei. Pie pārējā viņš nedz māc, nedz arī spēj tikt. Bet kā viņam iztikt pie apģērba, pie apaviem? Pagalmā kā izmieklis rēgojas elektrības stabs, līdz kuram strāva gan var atmākt, bet no kura līdz istabai tā nav pievadīta.

Cilvēki! Ko darīsim ar visnabagākajiem, postā esošajiem, neēdušajiem mūsu sabiedrības locekļiem? Šadurskis nav viens tāds. Kaut gan,

esam pārticētauti, taču posta esotais — tomēr vienīgais. Pirms braukšanas pie viņa notika saruna ar rajona psihiatru A. Kuriloviču. Viņš runāja par daudziem līdzīgiem ļaudīm. Daudziem tomēr ir kāds radagabals, ir kāds cilvēks, kas viņus redz, biežāk vai retāk, tomēr ierodas pie viņiem. Bet arī viņiem ir vajadzīga sabiedrības palīdzība gan apģērba, gan malkas, gan produktu sagādē.

Žēlsirdība, tik tikko sākusi atdzimt, mūsu izpratnē jau ir ieguvusi pavisam divainu formu — sabiedrības lielākā daļa uzskata, ka žēlsirdība pienāk pāri jūrai vai okeānam saņu veidā, kas tikai jāsadala nabagajiem. Nē. Žēlsirdība ir jāorganizē uz vietām. No sirds uz sirdi tai jāiet. Skaisti ir šodien baznīcās iesvētīt karogus, balti izgreznot savas meitas un iet aiz tām procesijās, paēdušiem un pārticīgiem ik svētdienas pulcēties uz lūgšanām. Bet jau kopš seniem laikiem pirmām kārtām draudzes bija tās, kas rūpējās par saviem nabagajiem, un badā esošs cilvēks draudzē godu nedara.

Skaisti ir skolās mācīties dzejoļiņu un dziesmiņas par žēlsirdību un skandēt tās paēdušiem, aizkusnājumā asaras slaukošiem veciņiem. Daudz grūtāk ir ieraudzīt, kas dzīvo blakus esošajā būdā, aiznest tur ik dienas siltas zupas trauku un maizes gabalu, varbūt kāds teiks, ka koptāla tas nepaliek pāri, un asaru vietā varbūt pat saņem kādu skarbju vārdu, jo, tāda postā un vientulībā dzīvojot, ar to smalko etiķeti ir kā ir.

Un pagasts. Tur man nav ko teikt. Konfekšu paciņa no Ziemassvētkiem līdz Ziemassvētkiem, tā nav žēlsirdība un tas laikam nav jāskaidro. Tā nav arī malkas krava reizi gadā.

Ta ir atbildība par to, kas cilvēks ir, bet to bada, no aukstuma un no vientulīgas nespēcības.

Atvadoties Šadurskim, Rožkalnu pagasta iedzīvotājam, atstājām to, ko pirmajai reizei līdzī bija iedevusi rajona Žēlsirdības biedrība — dažus apģērba gabalus, segu, pāris konservu kārbas, saldumus. Skaistā vietā ir Šadurska mājvieta, — leja Dubna, otrā krastā stalta pa ceļas Vārkavas baznīca. Netālu ir tilts pāri Dubnai, bet tad jau klāt Vecvārkava, vidusskola.

● Rajona Žēlsirdības kustība aicina visus rajona iedzīvotājus zvanīt vai rakstīt par vēl neapzinātiem, visu piemirstiem, vientuļiem, nabadzīgiem ļaudīm, kuriem nepieciešama palīdzība. Var griezties Preiļu slimnīcā terapijas nodaļā pie ārstes M. Veitas, ja kādam ir ērtāk, var ziņot arī uz «Novadnieka» redakciju.

● Bija gandrīz pielikts punkts šim materiālam, kad vēlēiz tikāmies ar psihiatru A. Kuriloviču. Viņš ļoti daudz stāstīja par saviem pacientiem, par to, ka vieni dzīvo tuvīnieku aprūpēti, bet vairākiem desmitiem ir vajadzīga labdarīga palīdzība, par to, ka no Sarkanā Krusta žēlsirdības sūtījumiem maz kas paliek pāri tieši šiem ļaudīm. Atgriežsimies pie šīs tēmas citu reizi. Bet šeit gribu darīt zināmu viņa aicinājumu — cilvēki, palīdzēsim tiem, kam ir dažādi garīga rakstura traucējumi. Ir vajadzīgs vienots fonds palīdzībai viņiem, mācītāji, pedagogi, rūpnieki, kooperatori, fermeri, jaunsaimnieki, ārsti, slimo radinieki!

Līvija Rancāne

ZEM AUNA ZĪMES

Ielūkosimies rajona kultūras namā: kāds tad īsti bija aizvadītais gads, kurš pagāja zem Baltā Auna zīmes. Mākslas daļas vadītāja Inta Kinaša ņem palīgos pašdarbības pulciņu uzskaites žurnālus un lielo kancelejas grāmatu, kurā fiksēti visi kultūras namā notikušie pasākumi.

Problemātiska ir kļuvusi jauktā kora pastāvēšana. Karinas Ošas un Ulda Bērziņa vadītāja kolektīvā pagājušajā gadā dziedāja 56 cilvēki. Bet tagad? Meitenes aizgāja projām, dažas no viņām mācās Daugavpilī. Uz mēģinājumiem atnāk 10—15 cilvēki, kuri grib dziedāt. Piemēram, E.Urtāne, G.Džeriņa, A.Lauska, J.Zalāns, V.Petrova un citi. Pietrukst vīriešu balsu. Tādā mazā pilsētā nevar būt trīs kori. Līdzās rajona skolotāju korim «Latgale» šajā sezonā sevi ļoti cerīgi pieteica jauniešu jauklais koris. Jauno kolektīvu vada Uldis Bērziņš un Laima Sondore. Atliek tikai cerēt, ka nākošajā Dziesmu svētku gadā KN jauklais koris tomēr atsāks savu darbību. Repertuārs ir tikpat kā zināms. Aizvadītajā gadā koris koncertēja Liepājā kopā ar Tautas kori «Dziedonis». Liepājnieki pēc tam bija atbildes vizīte Preiļos.

Viens no stabilākajiem pulciņiem ir vidējās paaudzes deju kolektīvs. Eleonorai Bleivei tas ir sirds darbs un līdz ar to arī visam kolektīvam. Vienmēr atjaunojas sastāvs. Toties jau otro gadu neizdodas nodibināt jauniešu deju kolektīvu. Pietrukst puīšu.

Krievu dziesmu ansamblis uzstājas gan atvadās no ziemas, gan KN sezonas noslēguma koncertā, gan Silajāpos pensionāru vakarā... Ausambļa vadītāja Svetlana Stepanova vienmēr rūpējas par jauna repertuāra apguvi. Pagājušajā gadā kolektīvam sagādāti jauni tērpi. Praktiski gandrīz vai visos pasākumos koncertē Jāņa Teičāna kapela: gan Mārtiņos, gan Ziemassvētkos... To plaši pieprasa spēlēt arī citviet rajonā.

Sekmīgi darbojas Arvida Gžibovska vadītais vokāli instrumentālais ansamblis. Visi spēle un dzied. Stabi, labs kolektīvs, uz kuru var paļauties. Ansamblis vienmēr atjauno repertuāru. Visapmeklētaka ir Jurija Medvedjeva disko-ēka. Puīši ir galvenie naudas pelnītāji kultūras namam. Pusi no ienākumiem viņi saņem kā atalgojumu.

Vēl ir puļēju orķestris, kuru vada Alberts Rusiņš.

Nozīmīgu vietu kultūras nama dzīvē ieņem maksas kursi. Pirmo gadu darbojas audzi Veronikas Smanes vadībā. Patlaban tiek apgūta gobelēnu aušana. Ļoti ceram, ka šie kursi varētu kļūt par pirmsākumu studijai.

Mūsu grūtajos laikos ļoti nepieciešams apgūt šuvējas iemaņas. Divpadsmit dalībnieces mācās Silvijā Ivanovskā.

Austrumu ciņas veidus gan pieaugušajiem, gan bērniem pasniedz Igors Komars. Dāmas var nodarboties ar grācijās un ķermeni, un kustību kultūras izkopšanu.

Kultūras namā darbojas latviešu un angļu valodas kursi, kurus vada Silvija Kivko un Irina Vajta.

Jaunā specialiste Sandra Zariņa vada sarīkojumu un disko deju kursus, bet Silvija Kurtiņa — latviešu tautas deju kursus, kuros darbojas četrgadīgi un sešgadīgi bērni.

Ļoti labi apmeklētas ir bērnu cirka un leļļu teātra viesizrādes, krietni mazāk skatītāju ir teātra izrādes.

Runājot par rajona kultūras nama darbu nevar neskarīt kadru jautājumus. Ar kadriem ir ļoti slikti. Divas sezonas strādāja tikai kultūras nama direktore Valentīna Upeniece un mākslas daļas vadītāja Inta Kinaša, kopš oktobra — neklātne Sandra Zariņa.

Zināmu palīdzību sniedza kultūras nodaļas metodiskais kabinets. Notika Elvīras Brovackas sagatavotais estrādes ansambļu festivāls «Latgales roks», Ziemassvētku un Lieldienu svinības, kā arī Silvijā Kurtiņas sagatavotā Mārtiņballe.

Pie savdabīgiem pasākumiem var minēt pašdarbnieku vakarus, kad tika sumināti jubilāri Eleonorai Bleivei, Jānis Teičāns, Marija Volkova. Laba sadarbība ir izveidojusies ar muzeju. Kopīgi tika atzīmēta Jēkaba Craubiņa diena, rīkotas mākslas, tematiskās un komercizstādes. Piemēram, mūsu novadnieka Antona Vogula fotogrāfiju izstāde, rajona rokdarbnieču veikums bija skatāms ekspozīcijā «Latgales kreklis», tematiskās izstādes par folkloras kustību Preiļu

novadā, izglītību Latvijas brīvvalsts laikā un citas.

Pēc iepriekšējā pamatīgā remonta, kad tika nomainīta visa elektroinstalācija un ūdensvadi, kas nebija veikts kopš kultūras nama nodošanas ekspluatācijā, tika ņemti šis tas pielabots, sakārtots pagalmis. Šogad iedalīti 40 (!) tūkstoši rubļu kosmētiskajam remontam. Īsti neattaisnojama sevi pagrabstāvā ierīkotā kafējnīca «Zeltene».

Uz jautājumu: «Kādi ir plāni šogad?» sekoja kultūras nama direktore Valentīna Upeniece dziļi izsmiejoša atbilde:

— Plāni pašreiz ir papīrgrozā. Ar 1.februāri viss ir zem jautājuma zīmes, jo kultūras nama darbinieki ir brīdināti (ar parakstu) par atlaišanu, sākot ar direktori un beidzot ar sētnieku.

Pirms pāris dienām Livdānes kundze ienāca manā kabinetā ar diviem no rajona izpildkomitejas saņemtiem dokumentiem. Vienā no tiem, kuru I.Sniņčera kungs datējis ar 13.janvāri un adresējis nu jau bijušajai kultūras nodaļas vadītājai, teikts: «Sakarā ar kultūras nodaļas likvidāciju ar š.g. februāri, Preiļu rajona TDP izpildkomiteja piedāvā jums rajona kultūras nama direktores amatu (darba alga 12.kategorijā)».

Varbūt mēs neesam pagājušajā gadā strādājuši ar pilnu atdevi, jo arī mēs bijām ierauti neitrujā ambīciju zaņķi?

Otrs papīrs (bez parakstiem) noteica rajona kultūras nama sešus galvenos darbības virzienus, pie tam RKN direktors veido rajona kultūras namu par bāzes organizāciju, kura darbība ir kultūras iestādes paraugdarbība rajonā, kurā darbojas mākslinieciski augstas kvalitātes pašdarbības kolektīvi, studijas, kursi... Nu ko, «socialistiskas saistības», protams, zem cita nosaukuma. Tas tomēr ir zināms prognozē.

Interesanti kādā toni man uzteiks darbu. Varbūt kaut laikrakstū? Humors. Bet gribas vairāk raudāt un nevis smieties. Neticami, ka tik pieredzējuši bijušās partijas rajona ideoloģijas līderi, kādi ir mūsu izpildkomitejas vadītāji darbinieki, nebūtu lietas kursā kaut vai par ētikas normām, lai atklāti strādātu ar cilvēku pašcieņu nepazemojotām metožu, lai atbrīvotos no sev nevēlamām personām. Un kā lai šo situāciju es noskaidroju tiem gandrīz diviem desmitiem darbinieku, kuri nepamatoti jūtas traumēti šos divus pēdējos mēnešus?

Lietas būtu nemaina, ja nu vienīgi izstādīto Monikas Livdānes vēstule Preiļu rajona TDP Prezidijam par rajona izpildkomitejas lēmuma par kultūras darba vadības reorganizāciju rajonā apturēšanu.

«Šā lēmuma pieņemšanas laikā atrados komandējumā Rīgā, un uzskatu, ka nevar likvidēt nodaļu bez vadītāja klātbūtnes. Rīgā kursos atradās ar RKN direktore, kura par Preiļu RKN reorganizāciju, atlaižot visus darbiniekus, vispār netika brīdināta. Kultūras darba reorganizācija rajonā netika apspriesta ne ar kultūras nodaļu, ne ar klubu darbiniekiem, bet tika izlemta rajona izpildkomitejas vadības lēmumā, kultūras darbiniekus informējot kā par izlemtu faktu. Arī republikā kultūras nodaļu likvidācija nav attaisnojama, ir doma par to atjaunošanu, likvidējot pašreizējos koordinācijas, metodiskos un tamlīdzīgus centrus, veidojumus. Arī pašvaldības nav tik zinošas un spēcīgas, lai uzņemtos vienas lemt par kultūras tālāku likteni. Pirms izlemt galīgi, ierosinu uzklaut Latvijas Republikas Kultūras ministrijai, kultūras darbinieku — speciālistu, rajona padomes deputātu, pašvaldību domas.»

Pēc austrumu kalendāra Melnā Pērtiņa gads sākas februārī. Kā pēc horoskopa šis nīkīgais un neapraķstāmais dzīvnieks ietekmēs mūsu kultūras dzīvi? Un vai rajona kultūras namu šogad neskars vēl viena reorganizācija, jo agri vai vēlu tas tomēr pāries vietējās pašvaldības pakļautībā?

Voldemārs Romanovskis

PASTEIDZĪETIES!

«Novadniekā» jau informējām, ka izveidota pilsētas zemes komisija, kura izskatīs pilsotņu iesniegumus. Vēlreiz atgādināšu, ka pieteikumu iesniegšanas pēdējais termiņš ir 20.jūnijs.

Pilsētas valde lūdz visus zemes lietotājus un bijušos īpašniekus neatlikt zemes pieprasīšanu uz pēdējām dienām. Turklāt individuālo māju īpašnieku pieprasījumus sakarā ar to, ka viņiem ir prioritāte, izskatīs līdz 20.jūnijam, lai atvieglotu zemes komisijas darbu pēc šī datuma.

Zemes pieprasījuma veidlapas jau var saņemt pilsētas valdē. Bet iesniegumus pieņem zemes ierīkotājs pirmdienās no 8.00 līdz 17.00.

Gribu informēt preiļiešus arī par Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumu par kom-

pensācijas izmaksāšanu tiem, kas atbrīvo dzīvojamu platību. Ja cilvēks izbrauc no Latvijas Republikas un pilnībā atbrīvo dzīvojamu platību, viņš saņem 800 rubļu kompensāciju par kopējās platības kvadrātmetru, turklāt tiek pielietoti koeficienti. Atkarībā no dzīvokļa tehniskā stāvokļa un atrašanās vietas koeficients var būt no 0,2 līdz 1,5, bet atkarībā no tā laika perioda, kurā tiek atbrīvota dzīvojamā platība, — no 1,1 līdz 1,5. Ja dzīvoklis tiek atbrīvots pirmo triju mēnešu laikā, tad koeficients ir 1,5.

Pilsētas valde izveidojusi komisiju, kura novērtēs dzīvokļus un noteiks kompensācijas.

J.Brīcis,
Preiļu pilsētas TDP priekšsēdētājs

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

CETURTDIENA, 30.JANVĀRIS

LATVIJAS TV I

18.00 Šodien. 18.10 Mult.filma. 18.30 Cilvēks zveru pasaulē. 19.00 F.Šūberts. «Nepabeigta simfonija». 19.30 Zāļais ceļš. 20.00 Bībeles stāsti bērniem - II. 3.stāsts. 20.30 Panorāma. 21.05 Programma «X». 1.daļa. 21.35 Mākslas filma «Monopols». 13.sērija. 22.25 Programma «X». 2.daļa.

LATVIJAS TV II

17.00 Diena pasaulē. 18.00 Šodien.

OSTANKINAS TV

18.15 ASV kinokompānijas «Warner Brothers» programma. Mākslas filma «Brīnišķīgie ceļinieki». Mākslas filma «Napoleons un Zozefīna». 4.daļa. 19.45 Labu nakti, mazuli! 20.00 Ziņas. 20.35 ASV kinokompānijas «Warner Brothers» programma. Mākslas filma «Ģimenes cilvēks». 21.10 «Kriminform» ziņojumi. 21.20 Rīga videoversija. 21.50 Dok.filma «Aleksandra parks». 22.00 I.Kālmans. «Silva». Rīgas Operetes teātra krievu trupas izrāde. 23.00 Ziņas (krievu val.). 23.20 I.Kālmans. «Silva». Izrādes turpinājums.

LATGALES TV

20.35 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Latgales ziņas. 21.25 Reģions. 22.00 TV tikšanās klubs «Divpadsmit plus...».

KRIEVIJAS TV

15.00 Klasiskās mūzikas koncerts. 15.30 Zemniecības jautājumi. 15.50 Lietišķa sieviete. 16.20 Dok.filma. 16.45 Informatīvi komerciāla programma. 17.00 Škautnes. 17.40 Krievijas parlamenta vēstnesis. 17.55 Studija «Nota Bene». 18.40 Vajabrīdis. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 SKV. 19.40 Mākslas filma «Santabarbara». 17.sērija. 20.30 Muzikāla programma. 20.55 Piektais ritenis. 22.00 Vēstis. 22.25 Piektais ritenis.

PIEKTDIENA, 31.JANVĀRIS

LATVIJAS TV I

9.00 Tikšanās ar zvaigznēm. 9.30 «Partitūra». V.Horovics. 10.15 «Jaunie». Radošs sarīkojums Mazajā Gildē. 18.00 Šodien. 18.10 Videokanāls-02. 18.40 Mult.filma. 18.50 «Bet cerība paliek». Latvijas Bērnu fonda TV speciālizlaidums. 19.10 Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Miedziņš nāk... 20.15 Dok.filma «Pēteris Martinsons ekspromti». 20.30 Panorāma. 21.05 Spēlmaņu cilts. 21.50 Aspazija. «Vaidelote». Latvijas Nacionālā teātra izrāde. 23.20 «Tonis» vakarā.

LATVIJAS TV II

17.00 Diena pasaulē.

OSTANKINAS TV

18.05 Mākslas filma «Mana ģimene un citi zvēni». 5.sērija. 18.35 Mult.filma. 18.50 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuli! 20.00 Ziņas. 20.35 ASV kinokompānijas «Warner Brothers» programma. Mākslas filma. 21.30 «Skatiens» un citas programmas piedāvā...

23.00 Ziņas (krievu val.).

OSTANKINAS TV

23.20 «Skatiens» un citas programmas piedāvā...

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Lietišķu cilvēku laiks. 8.20 Angļu valoda. 8.50 Vajabrīdis. 9.05 Angļu valoda. 9.35 Piektais ritenis. 11.20 Vizītkarte. 12.05 Almanahs «Graždape noči». 13.00 Vēstis. 15.00 Devītais klusums. 16.00 Plašums plus... 16.30 Karjeras ābece. 16.45 Informatīvi komerciāla programma. 17.00 Zemniecības jautājumi. 17.15 «Versija». Noziegums pret personīgo īpašumu. 17.30 Dok.filma «No uguns-kura atrautie». 18.10 Krievu sūls. 18.40 Vajabrīdis. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Mākslas filma «Santabarbara». 18.sērija. 20.20 Muzikāla programma. 20.50 K-2 piedāvā... 22.00 Vēstis. 22.20 Studija K-2. 22.45 Mākslas filma «Nenosūtītā vēstule».

SESTDIENA, 1.FEBRUĀRIS

LATVIJAS TV I

8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 «ZB» dziesmu aptaujas noslēguma koncerts. 10.00 Bērniem. «Kārumnieks». 10.15 Skaistumam un veselībai. 10.35 A.Mihailovs. «Goda vārds». Lepnās skolēnu leļļu teātra izrāde. 11.20 Līc. 12.05 Mākslas filma «Monopols». 12.sērija. 12.55 Loqs. 13.25 Tikšanās Kamīna zālē. 14.10 Z.Mauriņa un A.Pelēcis. «Bērza tāss». TV iestudējums. 15.20 Ž.Bizē - R.Šēdrins. «Kar-

Papildinājumi likumam «Par zemes komisijām»

Rīga, 16.janvārī (LETA). Latvijas parlaments pieņēmis papildinājumus likumam «Par zemes komisijām». Turpmāk zemes komisiju darba kontrolei paredzēts iecelt valsts inspektoros. Viņus amatā apstiprinās republikas Augstākās Padomes Prezidijs, un viņiem būs tiesības apturēt vietējo zemes komisiju lēmumus, ja tie būs pretrunā ar zemes reformas vai citiem likumdošanas aktiem. Apturētie lēmumi vietējām komisijām būs jāpārskata, ievērojot visus likumus, vai arī tie tiks nodoti augstākai zemes komisijai.

Par iedzīvotāju ienākuma nodokli

Rīga, 16.janvārī (LETA). Latvijas parlaments pieņēmis lēmumu turpmāk neaplikt ar nodokli ienākumus minimālās algas apmērā, tas ir, 460 rubļus.

Pirmās grupas invalīdi no šī nodokļa maksāšanas pilnīgi atbrīvoti, ja ar nodokli apliekamie ienākumi darba vietā nepārsniedz 580 rubļus. Otrās grupas invalīdiem ar nodokli neapliks 540, bet trešās grupas invalīdiem — 460 rubļus.

Kriminālvēstis

20.—26.janvārī rajonā reģistrēti:
 — 68 ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi (4 no tiem reibuma stāvoklī);
 — 19 sabiedriskās kārtības pārkāpumi (Līvānu iecirknī 13, Aglonas — 5, Preiļu — 1);
 — 23 kriminālpārkāpumi un 38 mazāk bīstami atgadījumi.

Vairums pārkāpumu — zādzības:
 — uzlauzti 3 veikali: «Upenieki» Jersikas pagastā (vainīgie jau aizturēti), «Gaisma» Rauniešu pagastā un «Vārpa» Turku pagastā;
 — bijušas 2 dzīvokļu zādzības (Preiļos un Līvānos) un ielaušanās kādās Upmalas pagasta mājās, kuru saimniece atradās slimnīcā;
 — Līvānos uzlauzts 1 pagrabs un aizdzīts 1 velosipēds;
 — kopsaimniecības «Zelta vārpa» Turku fermā nozagti 3 sivēni, bet «Aglonas» Spiķu fermā — kombinētā lopbarība;
 — saimniecībā «Smelteri» no naftas bāzes nozagti 60 litri motoreļļas;
 — Aglonas māizes cepuvē aizturēts kāds pilsonis no «Gailīšiem», kurš ar saimniecībai piederošu transportu bija ieradies sazagties maizi;

— Līvānu stikla fabrikas cehā nozagti stikla izstrādājumu paraugi;
 — Līvānu siltumtīklu administrācijas kantorī un Līvānu mājbuves kombinātā «kājas pieaugušas» dažādiem sadzīves priekšmetiem un instrumentiem;
 — Līvānos 2 sievietēm nepazīstami vīrieši no rokām izrāvuši somiņas;
 — Aizkalnes pagasta iedzīvotājam Preiļu autoostā nozagti dokumenti.

Vienreiz pagājušajā nedēļā tika šauts:
 — Aglonas stacija ceļu policijai nāca sašaut traktora riepās, lai aizturētu pilsoni Vladislavu Drelingu, kurš traktoru vadīja reibuma stāvoklī.

Atrasts likis:
 — naktī uz 25.janvāri uz Turku — Mežāres ceļa atrasts 1944.gadā dzimušā Turku pagasta iedzīvotāja Pētera Egliša likis. Uz ķermeņa konstatēti vardarbīgi miesas bojājumi.

Citi nepatīkami fakti:
 — saimniecībā «Rožupe» sadedzis traktors;
 — naktī uz 26.janvāri notikusi ielaušanās Līvānu 1.vidusskolā;
 — Līvānos kāda pilsoņa jaunbūvei izsistas logu rūtis;
 — pie Aglonas pagasta iedzīvotāja Igora Čerkasova konstatēts nelikumīgi glabāts aukstais ierocis;
 — 25.janvārī uz Līvānu — Preiļu ceļa (uz Fejmankas tiltā) automašīna «Žiguli» nobrauca no ceļa un ietriecās tiltā margās. Laimīgā kārtā margas izturēja, taču cieta pasažieris un automašīna.

Informācija apkopota pēc rajona iekšlietu daļas ziņām

PREIĻU SAGĀDES UN RAŽOŠANAS APVIENĪBA

iepērk makulatūru (0,30 rbl. par kg), vilnas lupatas (0,40 rbl. par kg), kokvilnas lupatas (0,50 rbl. par kg), maisu auduma lupatas (0,30 rbl. par kg), melnos metāllūžņus (0,10 rbl. par kg), alumīniju (0,40 rbl. par kg), varu (0,60 rbl. par kg).

Atgādinām «Novadnieka» lasītājiem,

ka ar 1992.gada 1.martu paaugstināta mūsu laikraksta abonēšanas maksa. Jaunā cena ir šāda: vienam mēnesim — 6 rubļi 80 kapeikas, trijiem mēnešiem 20 rubļi 40 kapeikas, 10 mēnešiem — 68 rubļi.

LASĪTĀJIEM,

kas parakstījušies uz «Novadnieku» visam gadam un vēlas saņemt avīzi līdz gada beigām, jāpiemaksā 54 rubļi 40 kapeikas;

kas avīzi pasūtījuši pusgamam un vēlas to saņemt līdz 1.jūlijam, — 27 rubļi 20 kapeikas.

LASĪTĀJI,

kas nevēlēšies piemaksāt, «Novadnieku» saņems: kas pasūtījuši visam gadam, — līdz 1.maijam; kas pasūtījuši pirmajam ceturksnim un pirmajam pusgamam, — līdz 1.martam.

Sporta klubs «Cerība» informē

FUTBOLS

Sporta kluba «Cerība» komanda Preiļos aizvadīja pirmo spēli republikas minifutbola čempionātā ar vienu no spēcīgākajām Latvijas komandām — Rīgas «Pārdaugavu». Diemžēl savas sienas un arī skatītāju kuplais pulks mājiniekiem nepalīdzēja — 2:15. Otrās mačs ar VEF komandu bija mazliet sīvāks — 7:14. Vēl preiļiešiem sava apakšgrupā jācinās ar Brocēnu «Startu» un Rīgas ECK.

Viesos pie Preiļu futbolistiem ar nelielu lekciju par spēles noteikumiem un futbolu vispār bija ieradies pazīstamais Latvijas futbola tiesnesis (arī žurnālists) Miķelis Rubenis.

Veiksmīgi Latvijas minifutbola čempionātā zonālo turnīru Valmierā savā vecuma grupā (1978.g.) aizvadīja sporta kluba audzēkņi. Preiļieši pieveica Jēkabpili (2:1), Valmieru (5:2), Daugavpili (9:0), zaudēja Liepājai (2:3) un izcīnīja tiesības piedalīties finālsacensībās, kuras notiks Preiļos februāra nogalē.

Sācies pilsētas čempionāts minifutbolā. Turnīra situācija pagaidām ir sekojoša: «Parks» — 7 p., SCO un «Preiļi—72» — pa 6p., «Cerība» — 4 p., «Veterāni» — 3 p., «Latgale» — 2 p., «Lauktechnika» un «Cerība—78» — 0.

VIĒGLATLĒTIKA

Latvijas Jaunatnes sporta centra sacensībās vidējā vecuma grupā labi startēja mūsu rajona soļotāji. 2 kilometru distancē Kristīne Erte (Galēni) izcīnīja 2.vietu

*Lai saule jums vēl ilgi staro,
 kaut matos krīt un nekūst gadu sniegs.
 Sveicam zelta jubilejā Moniku un
 Pēteri Bramaņus!
 SVIRSKU ģimene*

KOLHOZS «DUBNA» ORGANIZĒ

paju īpašnieku sapulci, kura notiks 1992.gada 20.februārī plkst.11.00 Vārkavas vidusskolas telpās.

Sapulces dalībnieku reģistrācija — no plkst.9.00 līdz 11.00. Paju biedriem vai paju biedru pilnvarotajiem ar apstiprinātām pilnvarām ierašanās obligāta. Līdzī jāņem pase.

DIENAS KĀRTĪBĀ:

- 1.Kapitāla daļu aprēķina rezultātu apstiprināšana.
- 2.Saimniecības pārveidošana. Ar aprēķinātajām kapitāla daļām var iepazīties kolhoza kantorī.

Privatizācijas komisija

Preiļu rajona kopsaimniecības «Smelteri» privatizācijas komisija

PAZINO, KA ŠĪ GADA 24.FEBRUĀRĪ PLKST.11.00 NOTIKS PAJU SABIEDRĪBAS VEIDOŠANAS KOPSAPULCE.

AICINĀM PIEDALĪTIES KAPITĀLA DAĻU ĪPAŠNIEKUS, MANTINIEKUS VAI PILNVAROTAS PERSONAS.

(11.01.49). Ieva Briška (Galēni) palika piektā — 11.19.60. Zeiņu konkurencē 3 kilometru distancē par šo sacensību uzvarētāju kļuva galēnietis Raitis Tumāns (treneris Jānis Upenieks) — 16.35.99. Līvānu vidusskolas sportists Jevgēnijs Borks—Ržecūris lodes grūšanā izcīnīja 5.vietu (10,65 metri). Samērā veiksmīgi startēja arī Egons Zalāns (Agloņa) — 8.vieta 300 metru distancē (42,07) un 10.vietā 600 metru distancē (1.39,20).

Latvijas Vieglatlētikas savienības kausa izcīņā sporta kluba pārstāvji startēja sekojoši — Ilona Skuja uzvarēja jūdzes soļojumā, kura distanci veica 6 minūtēs 53,6 sekundēs. Šinī pat distancē vīru konkurencē Normunds Ivāns bija otrais (6.08,4) un Vjačeslavs Grigorjevs — ceturtais (6.39,0), Ivars Zeltnis 3000 metru skrējienā sasniedza piekto rezultātu (9.11,8).

VOLEJBOLS

Rajona volejbola čempionātā finālturnīrā sievietiņu konkurencē negaidīti par uzvarētāju kļuva komanda «Cerība—78». Otrajā vietā — Kooperatīvā skola, trešajā — agrofirma «Turība» dāmas un ceturtajā vietā — sporta kluba «Cerība» komanda.

Vīru cīņās savu pārkāumu nodemonstrēja agrofirma komanda, otrie — Līvānu bioķīmiskā rūpnīca, trešie — Preiļu sakaru mezgls, ceturkie — Rožupe puiši un piekšie — Līvānu māju būves kombināta volejbolisti.

Imants Babris,

sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

Ar bērniem, mazbērniem un padarītiem darbiem Tu paliec šai pasaulē un mūžībā.

Izsakām līdzjūtību Znotiņu ģimenei izvadot TĒVU un VECTĒVU pēdējā gaitā. Dravnieku skolas skolotāji

Cilvēka mūžs ir tik līdzīgs koklei - Pārtrūka stīga, un viss paliek kluss. J.Silazars

Kad baltas sveces raud uz TĒVA kapa, esam kopā ar Izidoru Ancānu šajā vismagākajā brīdī. Līvānu mežizstrādes iecirkņa kolektīvs

Jā, dzīvots ir, Bez mitas iets un būts, Neviens vairs nevaicā, Vai ceļš bij grūts.

Izsakām dziļu līdzjūtību Antona Pētera d. LAUSKA piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi. Kolhoza «Dubna» valde un arodkomiteja

No tālumiem visiem šis tālums vistālākais. Tikai pēc šķiršanās šis mūžam vairs tikšanās nav. O.Vācietis

Skumju brīdī, kad pār Pētera ANCĀNA dzīvi klāpēs mūža vakars, izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem. Kopsaimniecības «Rožupe» kolektīvs

Atzver acis, tēt, un savos bērnos raugies, Cik daudz sāpu viņu krūtīs mīt, Viņu lūpas sāka kļusu paldies, Sirds grib tavu sirdi sēsildīt. A.Vējans

Esam kopā ar Francišku Znotiņu viņas lielajās bēdās. Darba biedri

Izsakām dziļu līdzjūtību Stabulnieku pagasta valdes sekretārei Franciškai Znotīnai, TĒVU smiltājā guldot. Rajona TDP un izpildkomiteja

Izsakām līdzjūtību pagasta valdes grāmatvedei Ārijai Rušeniecei sakarā ar TĒVA nāvi. Jersikas pagasta valde

Mīļo tēt, cik ļoti grūti Tevi zemes klēpim dot, Atvadoties sveikas sūti, Dziedāt dziesmu pēdējo. Z.Purvs

Izsakām dziļu līdzjūtību Valdim Saulišam sakarā ar TĒVA nāvi. Preiļu telekomunikāciju centrs

Apklususi atbalss maldās visu nakti logā, mā, ļauj pa garu sōpju ceļu vēl pie tevis aizstaigāt.

Skumstam līdzī Valijai Strodei, MĀTI smiltājā izvadot. Preiļu poliklīnikas kolektīvs

Dambretes mozaīka

Ogrē notika Latvijas veterānu otrās atklātais turnīrs dambretē. Piedalījās 22 dambretisti (to vidū — 4 meistari un 18 meistarkandidāti) no daudzviet Latvijas novadiem, kā arī viesi no Lietuvas.

Preiļu rajona vecmeistarus pārstāvēja meistars Jānis Pauniņš no kopsaimniecības «Latgale». Deviņās spēlēs viņš uzvarēja, piecas beidza neizšķirti, bet vienā zaudēja. Ar 5,5 punktiem Jānis dalīja 5.—7.vietu tūlīt aiz uzvarētāja Ivara Iljašenko (Liepāja). Koeficientu aprēķini ierindoja J.Pauniņu 7.vietā, un viņš saņēma naudas balvu.

Jānis Pauniņš turpina piedalīties dažādās neklātienēs sacensībās. Latvijas 27.čempionāta finālciņās piedalījās 8 meistari un likpat meistarkandidātu. Šis ir visaugstākā ranga republikas neklātienē sacensības, un iepriecina Jāņa sportiskā ilggadība, jo šis bija viens no kārtējiem fināliem, kuros meistars piedalījās.

Soreiz rezultāti nebija pārāk labi. 30 partijās piecas uzvaras, 15 neizšķirti un 10 zaudējumi. Izcīnīta 11.vieta, kas tik spēcīgā konkurencē nebūt nav peļams sasniegums.

Jānis Pauniņš spēlēja arī sporta biedrības «Vārpa» jubilejas čempionātā. 19 dalībnieku konkurencē meistars ar 13 punktiem ierindojās 17.vietā, taču ne velti saka — katrs sākums ir pagrūts. Tas gan vairāk teikts ar humoru, bet, ja varam uzskatīt, ka aizvadītās 25. «Vārpas» čempionāts tās ieskrējienā vien ir, tad atliek novēlēt nākamajos 25 turnīros Jānim spožākus panākumus.

Ivars Kreicber,

PĀRDOD

- garāžu. Zvanīt 21490;
- darba zirgu Preiļos, Brīvības ielā 27—1;
- jaunu motorzāģi «Družba». Zvanīt 21200.

MAINA

- ZIL—130 riepas pret «Moskviča» riepiem. Tālrunis 52544;
- vienistabas dzīvokli (34,6 kv.m) Preiļos pret divistabu dzīvokli. Zvanīt 23522 pēc 18.00.

PĒRK

stiedzamu māju Preiļos. Tālrunis 21838.

Galv. redaktors Pēteris Pizelis

REDAKCIJA

Antons Rancāns — galv.redaktora vietnieks (tāl.22154), Ligija Zenkeviča — krievu izdevuma redaktore (tāl.22154), Tamāra Elste — tehniskā redaktore (tāl.21759), Silvija Jokste (tāl.22203), Aina Iljina (tāl.21985), Līvija Rancāne (tāl.21996), Volde-mārs Romanovskis (tāl.21985), Jānis Silickis (tāl.21769) — korespondenti, Ināra Dzene — grāmatvede (tāl.22305), Žanna Meluškāne — datortsalikuma operatore (tāl.21759), Anastasija Skutele — tulkotāja, Tatjana Nikulina — mašīnrakstītāja.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950.gada 29.marta otrdienās un ceturtdienās. Reģistrācijas apliecība Nr.0091. Dibinātājs un izdevējs — apgāds «Avīze», Rīgā, Kr.Barona ielā 2. Iespiests Daugavpils tipogrāfijā, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viena iespiedlokšne. Pas. 131. Metiens 12127 eksemplāri (latviešu izdevumam 8942, krievu — 3185).

REDAKCIJAS ADRESE:

228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Studinājumus pieņem redakcijas grāmatvedībā katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst.10.00 līdz 12.00 un no plkst.14.00 līdz 17.00 (tāl.22305).

Pasūtījuma indekss 03169.